

Posudek oponenta diplomové práce

Eva Horčíčáková: Trestněprávní odpovědnost právnických osob na úseku ochrany životního prostředí

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) uvedené v práci: prosinec 2013
Čestné prohlášení podepsáno 30.1.2014, přihláška k obhajobě podána 30.1.2014

Tématem oponované diplomové práce je právní odpovědnost na úseku úpravy trestněprávní ochrany životního prostředí, s tím, že se autorka soustředila dle zadání diplomové práce na trestněprávní odpovědnost právnických osob. Jedná se vzhledem k obsahu o společensky i právně závazné téma. Zároveň jde o téma aktuální, neboť zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim nabyl účinnosti poměrně nedávno (1.1.2012).

Text diplomové práce je rozdělen do šesti kapitol včetně závěru, jednotlivé kapitoly jsou dále vnitřně členěny obvykle až do tří subúrovní. Autorka se postupně zabývá obecnými základy deliktů odpovědnosti v ochraně životního prostředí, souvislostmi v oblasti mezinárodního a evropského práva, a poté už přichází na řadu jádro práce, které tvoří kapitola 3. zabývající se hmotnými a procesními otázkami trestní odpovědnosti právnických osob, kapitola 4. věnovaná komparaci s vybranými zeměmi (Slovensko, Polsko) a konečně kapitola 5., kde jsou předkládána vodítka pro aplikaci nové právní úpravy výběrem relevantní judikatury z oblasti správního trestání a trestních rozhodnutí soudů v případech fyzických osob. Závěry odrážejí předchozí autorčiny výsledky popsané v jednotlivých částech práce, přičemž představují i zdroj témat pro diskuzi u ústní obhajoby diplomové práce.

Oponovaná diplomová práce prokázala autorčinu schopnost seznámit se s prameny právní úpravy, nalézt příslušná fakta, tato utřídit a popsat. Práce má komplexní charakter, logickou strukturu. Závěry představují shrnutí problematiky věcné i právní (oproti dřívějším kapitolám však již nepřinášejí nic nového, autorka se mohla více odvážit k úvahám *de lege ferenda* nebo přinést závěry z komparace zahraničních právních úprav).

K práci mám i několik kritických poznámek:

Autorka občas přejímá sporné názory jiných autorů, aniž by je kriticky zhodnotila, či logicky zařadila do kontextu své práce (např. poslední odstavec na str.2).

U výkladu o definici obecného pojmu správní delikt, autorka odkazuje na odbornou literaturu, aniž uvádí jakou konkrétní (str.4). Na téže straně autorka chybně uvádí název zákona o ochraně ovzduší i chybné číslo paragrafu týkajícího se jiných správních deliktů v témže zákoně a rovněž chybně uvádí kategorii správních deliktů (lze přeci stíhat i právnické osoby nepodnikatelské).

V subkapitolách 2.1., 2.2. či 3.2. autorka zjevně nevyužila existence odborných monografií a kapitol v monografiích, které byly na téma trestněprávní odpovědnosti na úseku ochrany životního prostředí v mezinárodním a evropském právu či v oblasti ochrany zvířat v nedávné době publikovány, jinak by např. neopomněla některé důležité judikáty.

Celá kapitola 3. je založena z velké části na citacích z jednoho pramene (Forejt, P.), což nepůsobí vhodně. Autorka v kapitole 3. navíc u popisu hmotněprávních a procesněprávních otázek zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim nevyužila příležitosti se zamyslet, jaké výhody, nevýhody a problémy příslušné nástroje přinášejí nebo mohou přinést pro oblast trestněprávní ochrany životního prostředí.

Zklamala mě kapitola č. 4, věnovaná srovnání vybraných zahraničních právních úprav. Až na jeden zdroj u polské úpravy zde není citován žádný odborný doktrinární pramen a například u slovenské úpravy autorka neustále opisuje z jedné české (sic!) publikace. Takovou práci s literaturou považuji za nesprávnou a vhodnou. Ve výsledku pak tato kapitola nepřináší ani tak komparaci, jako spíše jen základní shrnutí faktů.

Formální stránka diplomové práce je na průměrné úrovni, autorka cituje použité zdroje v poznámkách pod čarou, avšak ne vždy v souladu s citační normou ČSN pro odborné kvalifikační vysokoškolské práce (např. na str. 9, 10, 11, 20, atd.). Grafické provedení je na standardní úrovni, avšak občas autorce vypadává formátování, markantní je to opět např. v poznámkách pod čarou, často i u stejných titulů (viz např. str. 2, 5, 15, 49, 65 atd.). Občas se v práci vyskytují překlepy (na str. 72 „samosprávní“ namísto „samosprávné“, atd.). Autorka zjevně neprovedla korektury s řádnou pečlivostí.

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace:

Diplomová práce přes výše uvedené hodnocení splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací na PFUK v Praze jak po formální tak po obsahové stránce, proto ji doporučuji k ústní obhajobě, s navrženým hodnocením **velmi dobře**.

V rámci obhajoby by se mohla autorka věnovat následujícím otázkám:

- 1) Jaká je role státního zástupce v uplatňování trestněprávní odpovědnosti právnických osob na úseku ochrany životního prostředí a které faktory ji ovlivňují?
- 2) Význam sankcí a ochranných opatření podle zákona č.418/2011 Sb. pro uplatňování trestní odpovědnosti vůči pachatelům trestných činů proti životnímu prostředí.

V Praze dne 19. února 2014

Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
oponent diplomové práce